

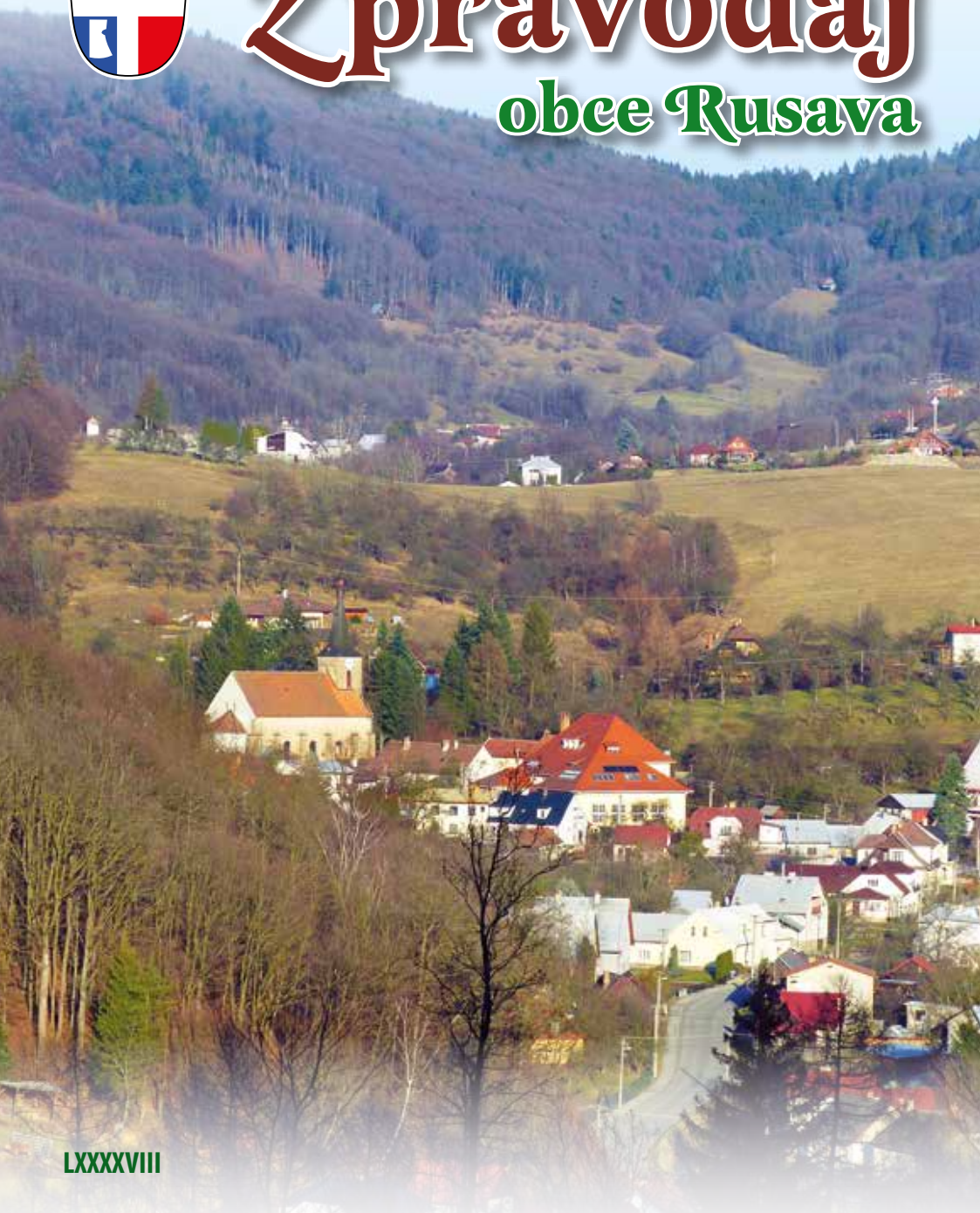
ročník: XXIX.

číslo: 1/2020

Zpravodaj

obce Rusava

LXXXXVIII

Ředitelství Jubilejní ZŠ T.G.M. na Rusavě oznamuje

zápis dětí do 1. třídy

proběhne

**v úterý 28. dubna 2020 bez účasti dětí,
v době od 13:00 do 16:30 hodin,
jen podáním žádosti.**

Žádost je možno podat datovou schránkou, e-mailem s
elektronickým podpisem, osobně nebo poštou.

Potřebné dokumenty k nahlédnutí, ke stažení:
<http://skolarusava.cz>

Mateřská školka Rusava oznamuje:

**V době letních prázdnin
od 20. 7. do 14. 8. 2020
zavřeno.**

**Provoz zahájen
17. 8. 2020.**

*Vážení a milí,
poslední měsíce jsme ze všech stran bombardováni a masírováni nařízeními, odbornými články i laickými komentáři o tom, jak situaci v souvislosti s pandemií COVID-19 řešit a co si uvědomit. A protože těchto zpráv vás obklopuje víc než dosti, přinášíme do vašich domovů další číslo rusavského čtvrtletníku, aby vám vylepšilo náladu a snad i úsměv na tváři (ať už s rouškou, nebo bez ní ☺).*

Začínáme jako vždy článkučkem od pana starosty. Rozvoj obce (a nejen její) úzce souvisí s rozpočtem. Ten, který byl v prosinci 2019 schválen pro letošní rok, najdete hned vzápětí. Novinkou od letošního ročníku je rubrika Ptáme se za vás. Co tam najdete? Obraťte pár stránek a hned uvidíte. Anténka v pravém horním rohu našich televizorů se už objevuje nějaký ten pátek. Kdo doposud této ikonce na svém TV přijímači nevěnoval pozornost, možná získá správné informace v článku o přechodu na vysílací formát DVB-T2.

Pravidelná rubrika dění v obci se ohlíží za akcemi, které v naší obci proběhly a najdete zde i informace k neuskutečněné soutěži O mistra rusavské kuchyně 2020. Několika příspěvky probarvily naše stránky i paní učitelky z rusavské základní školy. Sport jako vždy patří hlavně rusavským fotbalistům. V historii půjdeme s paní Hudcovou hledat záhadný kámen pod Hostýn a závěrečnou část se rozloučíme s hrdiny druhé světové války. Poslední část Zajímavosti nás poprvé zavede do země trochu menší než Česká republika, a kdo ještě neví, tak v posledním článku zjistí, jak se vyvíjí kariéra rusavského talentu Jardy Česka.

Více než kdy jindy vám přeji zdraví v těchto dnech zkoušek naší lidskosti... a příjemné počtení.

-LM-

DĚNÍ V OBCI OBRAZEM

Lesní brigáda MS Rusava

Slovo má starosta ...

Program rozvoje obce 2020–2026

V letošním roce nám končí šestileté období platnosti programu rozvoje obce, a proto je nutné vypracovat jeho nové znění.

Tento závazný dokument tvoří určitý výhled možných stavebních prací či záměrů. Plánovací rozvojový program obnovy je důležitý písemný materiál, podle kterého by se mohla, ale i měla řešit potřebná nebo chybějící infrastruktura obce. Určitě se musí začít od prioritních potřeb až po doplňkové služby pro občany. Podkladem je územní plánovací dokumentace obce s plochami pro stanovený způsob využití. V současné době se připravuje zpracovávání změn a vyhodnocování uplynulého čtyřletého období. Program rozvoje obce zachycuje i finanční kalkulace, které by se mohly následně objevovat ve výhledových finančních kapitolách obce. Důležitým aspektem tohoto dokumentu je i zvyšující se šance získat finanční prostředky z vnějších zdrojů, např. dotačních titulů. Obsah programu se skládá z analytické části a návrhové části, která vyplývá z tzv. SWOT analýzy. Podkladem je i dotazníkové šetření, jež nejlépe vystihuje možné příležitosti i hrozby z eventuálního poklesu obyvatel.

Každý z občanů bude mít možnost vyjádřit se k tvorbě tohoto dokumentu.

Bohumil Škarpich

Schválený rozpočet na rok 2020

položka	popis položky	příjmy
11xx	Daň z příjmů fyz. a práv. osob ze závislé činnosti	4.000.000,00
1211	Daň z přidané hodnoty	3.800.000,00
13xx	Daně a poplatky z vybr. činností a služeb	650.000,00
1511	Daň z nemovitostí	1.400.000,00
4112	Neinvestiční přijaté transfery ze st. rozp. v rámci souhr. dotač. vztahu	127.900,00
4216	Ostatní investiční přijaté transfery ze stát. rozpočtu	3.838.100,00
Paragraf	název paragrafu	
1039	Ostatní záležitosti lesního hospodářství	200.000,00
2122	Sběr a zpracování druhotných surovin	5.000,00
2141	Vnitřní obchod	9.000,00
2310	Pitná voda	150.000,00

2321	Odvádění a čištění odpadních vod	150.000.00
2411	Záležitosti pošt	180.000.00
3315	Činnost muzeí a galerií	2.000.00
3316	Vydavatelská činnost	2.000.00
3392	Zájmová činnost v kultuře	96.000.00
3429	Ostatní zájmová činnost a rekreace	100.000.00
3612	Bytové hospodářství	200.000.00
3632	Pohřebnictví	10.500.00
3639	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	60.000.00
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	1.000.00
3725	Využívání, zneškodňování kom. odpadů	60.000.00
3727	Prevence vzniku odpadů	5.000.00
6171	Činnost místní správy	100.000.00
6310	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	1.000.00
Příjmy celkem		15.147.500.00
Paragraf	název paragrafu	výdaje
2141	Vnitřní obchod	10.000.00
2143	Cestovní ruch	50.000.00
2212	Silnice	460.000.00
2219	Ostatní záležitosti pozemních komunikací	1.600.000.00
2292	Provoz veřejné silniční dopravy	65.000.00
2310	Pitná voda	100.000.00
2321	Odvádění a čištění odpadních vod	100.000.00
3113	Základní školy	5.000.00
3119	Ostatní záležitosti předškolní výchovy a zákl. vzdělávání	600.000.00
3314	Činnosti knihovnické	50.000.00
3315	Činnosti muzeí a galerií	20.000.00
3319	Ostatní záležitosti kultury	30.000.00
3341	Rozhlas a televize	100.000.00
3349	Ostatní záležitosti sdělovací prostředky	100.000.00
3399	Ostatní záležitost kultury, církve	60.000.00
3419	Ostatní tělovýchovná činnost	80.000.00

3429	Ostatní zájmová činnost a rekreace	1.800.000,00
3612	Bytové hospodářství	5.150.000,00
3631	Veřejné osvětlení	250.000,00
3632	Pohřebnictví	30.000,00
3635	Územní plánování	100.000,00
3639	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazený	800.000,00
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	15.000,00
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	600.000,00
3727	Prevence vzniku odpadů	400.000,00
3745	Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	400.000,00
3749	Ostatní činnosti k ochraně přírody	100.000,00
5213	Krizová opatření	100.000,00
5511	Požární ochrana – profesionální část	1.000,00
5512	Požární ochrana – dobrovolná část	50.000,00
6112	Zastupitelstvo obce	1.000.000,00
6171	Činnost místní správy	1.700.000,00
6310	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	35.000,00
6320	Pojištění funkčně nespecifikované	70.000,00
6399	Ostatní finanční operace	900.000,00
6402	Finanční vypořádání minulých let	10.000,00
6409	Ostatní činnosti jinde nezařazené	200.000,00
CELKEM:		17.141.000,00

FINANCOVÁNÍ

Položka	Název	
8115	Změna stavu krátkodobých prostředků na bank. účtech	2.143.900,00
8124	Uhrazené splátky dlouhodob. přijatých půjč. prostředků	- 150.400,00
FINANCOVÁNÍ CELKEM		1.993.500,00

REKAPITULACE

PŘÍJMY celkem	15.147.500,00
VÝDAJE celkem	17.141.000,00
FINANCOVÁNÍ celkem	1.993.500,00

Rozpočet byl schválen na veřejném jednání Zastupitelstva obce Rusava dne 12. 12. 2019.

Nová rubrika našeho malého Zpravodaje. Pro letošní rok začneme u rusavských zastupitelů a v dalších letech vždy na dané téma oslovíme občany, děti, návštěvníky obce atd.

PTÁME SE ZA VÁS...

Do zastupitelstva obce bylo na podzim roku 2018 zvoleno 15 členů – zástupců vás občanů. Pan Petr Mikšík musel z pracovních důvodů (střet zájmů) v loňském roce odstoupit, takže momentálně pracuje obecní zastupitelstvo v počtu 14 členů. Z toho 5 členů jsou radní.

Někteří byli po svém zvolení úplní nováčci, jiní už zaběhnutí (ostřílení) komunální politici. A tak je nasnadě položit pár otázek nejprve jim.

Jak říká klasik: „Držte si klobouky, jedeme z kopce...“ Vezmeme to proti abecedě a místostarostu a starostu si necháme na závěr.

MONIKA ZELENÁ

- **Aktuální věk:** 43
- **Zaměstnání (profese):** administrativa
- **Zastupitel(ka) – jak dlouho:** dvě období
- **Nynější funkce:** zastupitelka + členka finanční komise
- **Jak dlouho žijete na Rusavě?** Tatínek pochází z Rusavy a žiji zde 34 let.
- **Proč zrovna Rusava?**
- **Proč jste se stal(a) zastupitelem? (s jakou myšlenkou, vizí...)**
Zajímám se o dění v obci a sdílím názory pana starosty, takže jsem jej chtěla podpořit!
- **Uvažoval(a) jste o funkci starost(k)y obce?**
ne
- **Co si o „komunální politice“ myslíte teď, po získané zkušenosti?**
Dělají se správné, smysluplné kroky - jsem spokojená!
- **Obrací se na vás občané (v souvislosti s funkcí zastupitele)?**
ne
- **Je něco, co vás překvapilo mile, či nemile?**
ne
- **Co pokládáte za největší plus naší obce?**
cestovní ruch
- **Co si myslíte, že v obci chybí?** Podpora mladých rodin, co se týká výstavby domů v obci.

JAN URUBA

- **Aktuální věk:** 46
- **Zaměstnání (profese):** strojník na čistírně odpadních vod B.p.H.
- **Zastupitel(ka) – jak dlouho:** první období
- **Nynější funkce:** zastupitel + člen kulturního výboru
- **Jak dlouho žijete na Rusavě?** Na Rusavě žiji s přestávkami od narození.
- **Proč zrovna Rusava?** Můj tatínek je rodák, a i když jsem mládí prožil v Brusném, tak jsem byl celý život spojen s Rusavou. Ať už jako malý žák

a dorostenec ve fotbale, nebo jako člen Valašského krúžku Rusavjan. Od roku 1998 zde bydlím nepřetržitě. A proč právě Rusava?? Protože je to pro mne... a jsem přesvědčený, že nejen pro mě, ta nejkouzelnější dědinka na světě! A spousta známých, které jsem na Rusavu pozval, jejímu kouzlu úplně propadla... včetně mé drahé ženušky ☺

• **Proč jste se stal(a) zastupitelem? (s jakou myšlenkou, vizí...)**

Stát se zastupitelem byla vlastně v prvotním okamžiku jen reakce, když jsem byl touhle možností osloven. Jenže já jsem taková povaha, že neumím dělat něco jen tak napůl, a tak jsem o tom začal mnohem více přemýšlet a řekl si, že je to vážně výzva! Zjistit, jak funguje chod obce, co všechno to obnáší a přidat i svou ruku k dílu, i kdyby třeba jen myšlenkou nebo nápadem.

• **Uvažoval(a) jste o funkci starost(k)y obce?**

Když se rodina i známí dozvěděli o mém vstupu do zastupitelstva, tak byla samozřejmě spousta úsměvných reakcí a otázek: „Co že tam jako chci dělat?“ A já s ještě větším úsměvem odpovídal: „Že si to chci omrknout, vyzkoušet a v dalším období kandidovat na starostu!“ ☺. Má slova však byla velmi brzy postavena proti opravdové realitě! Každý na to může mít samozřejmě svůj názor, ale ten můj je, že BÝT STAROSTA není ani trošičku záviděníhodná funkce! Ba naopak! Je to opravdu řehole! Co vše se musí vědět, v čem všem je potřeba se umět orientovat, jak jednat s lidmi, o čem všem se musí rozhodovat. Takže pokud bych měl někdy stát před tímhle rozhodnutím... to už by byla jiná jízda!

• **Co si o „komunální politice“ myslíte teď, po získané zkušenosti?**

Částečně jsem odpověděl už v předchozí otázce. Komunální politika není žádná procházka růžovým sadem!! Je třeba velmi citlivě hospodařit se svěřenými prostředky, s rozumem se pouštět do jakýchkoli staveb, oprav, nákupů, směn a tak podobně! Aby byla dodržena litera zákona, ale aby se vycházelo i vstříc občanům obce. A co si budeme povídat, někdy je důležité a nutné komunikovat a vycházet s lidmi, se kterými to není až tak úplně jednoduché. Takže komunální politik by měl být tak trochu finanční manažer, technik, mechanik, ale i psycholog ☺

• **Obrací se na vás občané (v souvislosti s funkcí zastupitele)?**

Ano. Musím říct, že už se mi tohle párkrát přihodilo a snažil jsem se tuhle žádost či dotaz vyřešit nebo předat dále, aby byla spokojenost na obou stranách.

• **Je něco, co vás překvapilo mile, či nemile?**

Mile mne překvapilo, že v rámci současného zastupitelstva jsme schopni opravdu konstruktivně řešit a diskutovat o důležitých věcech a nebojíme se vyjádřit své názory. Takže to není jen si to tam odsedět a odkývat.

• **Co pokládáte za největší plus naší obce?**

Jednoznačné plus je občanská vybavenost! Málokde v okolí se s něčím podobným můžeme setkat. Sběrný dvůr, pošta, škola, koupaliště, sjezdovka, sportovní vyžití... prostě téměř vše, nač se pomyslí! Za tohle si zaslouží všechna předešlá zastupitelstva a co si budeme povídat, i místní národní výbory v dobách dřívějších... velkou poklonu!

• **Co si myslíte, že v obci chybí?**

Podle mého názoru je zde vše, co si můžeme přát ke spokojenému životu ☺

STANISLAV TRÁŠŇ

• **Aktuální věk:**

36

• **Zaměstnání (profese):**

stavbyvedoucí

• **Zastupitel(ka) – jak dlouho:**

druhé období

• **Nynější funkce:**

zastupitel + radní

• **Jak dlouho žijete na Rusavě?**

Od narození.

Proč zrovna Rusava?

Protože jsem se tady narodil a je tady krásně.

• **Proč jste se stal(a) zastupitelem? (s jakou myšlenkou, vizí...)**

Rozšíření obzoru a pomoc obci při řešení otázek týkajících se mé profese, zaměstnání.

• **Uvažoval(a) jste o funkci starost(k)y obce?**

ano

• **Co si o „komunální politice“ myslíte teď, po získané zkušenosti?**

Pokud se dělá politika na úrovni slušného chování, vystupování a při vzájemném respektu názoru druhých, tak lze přispět k setrvalému rozvoji, údržbě a obnově obce a jejího majetku.

• **Obrací se na vás občané (v souvislosti s funkcí zastupitele)?**

Minimálně. Nejvíce rodina a příbuzní žijící na Rusavě.

• **Je něco, co vás překvapilo mile, či nemile?**

Stále mě překvapuje snaha státu zničit lidstvo vršicím se počtem úředních papírů a nařízení.

• **Co pokládáte za největší plus naší obce?**

Rozmanitost krajiny, přírodu, polohu obce ve dvou údolích, spojených soutokem potoků v dolní části obce. Drobné, ale významné krajinné prvky pro každodenní možnost vycházky (Pardus, Čertovka, Grapy, Poschlá, Javorčí, Skalné, Klapinov, Sv. Hostýn). V zimě možnost sjezdovky, v létě koupaliště. Nekonečná síť lesních cest pro horské kolo a pěší. Škola a školka v obci.

• **Co si myslíte, že v obci chybí?**

Parkoviště u školy nebo u OÚ nejen pro obsluhu školy, ale i pro lyžařský vleč, obecní úřad, turisty směřující na Hostýn. Hospoda s kvalitním jídlem.

• Pouze pro radní: Jaký je váš názor na zveřejňování informací o majetkových poměrech dle zákona o střetu zájmů?

Myslím si, že je to proti zdravému rozumu. Pouze to prohlubuje negativismus a závist ve společnosti. Veřejně činná osoba by měla být posuzována podle svých schopností a dovedností, a nikoli podle velikosti svého majetku. V době ne tak dávno minulé se na Rusavě hospodařilo na polích a choval dobytek, lidé tu neměli nic než sami sebe, své blízké, známé a sousedy, se kterými byli zadobře. Dnes se bohužel sousedské vztahy vytráčí. Stejně tak jako pospolitost a vzájemná pomoc při akcích a společenských událostech v obci.

JANA SUMCOVÁ

- **Aktuální věk:**
- **Zaměstnání (profese):**
- **Zastupitel(ka) – jak dlouho:**
- **Nynější funkce:**
- **Jak dlouho žijete na Rusavě?**
- **Proč zrovna Rusava?**
- **Proč jste se stal(a) zastupitelem? (s jakou myšlenkou, vizí...)**

49

manažer pobočky České spořitelny
první období
zastupitelka + členka finanční komise
29 let.

Náhoda, nebo osud?

Zajímám se o dění v obci, nejen o její budoucnost, ale zejména o budoucnost spoluobčanů.

- **Uvažoval(a) jste o funkci starost(k)y obce?**

Doposud nikoli. V budoucnu však tuto alternativu nevylučuji, v případě podpory drtivé většiny spoluobčanů.

- **Co si o „komunální politice“ myslíte teď, po získané zkušenosti?**

Je to osobní odpovědnost a jistá míra sebeobětování a zatím velmi krátká doba na hodnocení.

- **Obrací se na vás občané (v souvislosti s funkcí zastupitele)?**

Ano, zejména spoluobčané z blízkého okolí mého bydliště.

- **Je něco, co vás překvapilo mile, či nemile?**

Různorodost názorů při společných jednáních zastupitelů a sdílení názorů služebně starších zastupitelů.

- **Co pokládáte za největší plus naší obce?**

Překrásná obec zasazená v panenském prostředí Hostýnských vrchů s možností trávení volnočasových aktivit nejen v letních, ale i zimních měsících, sportovní vyžití, akce pořádané spolky obce Rusava.

- **Co si myslíte, že v obci chybí?**

Častější setkávání spoluobčanů se členy zastupitelstva, více aktivit organizovaných vedením obce s důrazem na seniory, jejich aktivní zapojení s motivačními prvky, s cílem dosáhnout důstojného a poklidného stáří pro všechny.

To byli první čtyři mušketýři našeho zastupitelstva a příště položíme stejné otázky další čtveřici: Ladislavu Pavelcovi, Haně Pavelcové, Jaroslavu Mozolovi a Luboši Mikšánkovi.

-LM-

DVB-T2: strašák, nebo pokrok?

Proč se vůbec na DVB-T2 přechází?

Jde o změnu vynucenou vnějšími okolnostmi, na kterou provozovatelé televizního vysílání a vysílacích sítí neměli žádný vliv a musí se s ní vypořádat. Z jakého důvodu se tedy přechází na DVB-T2? Mobilní operátoři si vymohli uvolnění části vysílacího spektra, které nyní využívá televizní vysílání, pro vlastní služby mobilního internetového připojení. Řešením je přechod na spektrálně efektivnější systém DVB-T2, který umožní zachovat rozsah a pokrytí TV signálem na dnešní úrovni.

Koho se přechod na DVB-T2 týká?

Přechod na nový vysílací standard DVB-T2 se dotkne více než poloviny českých domácností, které přijímají televizní signál na klasickou pokojovou nebo venkovní anténu, případně společnou televizní anténu (STA). **Jednoduše řečeno těch diváků, kteří mají příjem televize zdarma, neplatí žádné poplatky poskytovateli placených televizních služeb (s výjimkou poplatku České televize, který je povinný pro všechny majitele televizních přijímačů).**

Co jsou to multiplexy?

Multiplexem označujeme balíček televizních a rádiových stanic, které jsou vysílány na jednom kanále. V současnosti existují čtyři celoplošné a několik regionálních multiplexů, které vysílají pozemní digitální signál DVB-T. V **multiplexu 1** najdete programy veřejnoprávní České televize, **ve „dvojce“** se nachází hlavní programy televizí Nova, Prima a Barrandov, **třetí multiplex** patří dalším programům Primy, Barrandova, pak také Óčku, Šlágru a dalším televizím, a do posledního **čtvrtého celoplošného multiplexu** spadají programy Novy, skupiny Pohoda, Joj Family a také regionální TV. Tyto multiplexy budou postupně vypnuty a nahrazeny novými, vysílajícími ve formátu DVB-T2. Nejdříve dojde k vypnutí regionálních sítí. Mezi listopadem 2019 a lednem 2020 začalo vypínání celoplošných multiplexů. Po jeho dokončení cca 25. 6. 2020 už naladíte pozemní digitální vysílání jen přístroji podporujícími DVB-T2 HEVC (H.265).

Jaký přijímač potřebuji?

Potřebujete televizi nebo set top box, který umí přijmout vysílání ve standardu DVB-T2 s kodekem HEVC (H.265). Při koupi ho poznáte podle kulaté zlaté samolepky s logem DVB-T2 ověřeno nebo logem připraveno na DVB-T2, která signalizují, že přístroj byl pro příjem nového standardu vysílání úspěšně otestován.

Mám televizi, která DVB-T2 nepodporuje. Musím kupovat novou televizi?

Můžete si koupit set top box s logem a samolepkou DVB-T2 ověřeno nebo logem připraveno na DVB-T2, který bude umět vysílání přijmout. Případně můžete pořídit nový televizor. Ceny set top boxů začínají na 550 Kč.

Mám doma více televizí. Musím mít ke každé TV samostatný set top box?

Každá televize musí mít vlastní přijímač/tuner pro DVB-T2. Pokud se starších televizí nechcete zbavovat, je nutné pro každou z nich opatřit samostatný set top box, případně koupit novou televizi s DVB-T2/HEVC tunerem.

Jak ověřit stav přijímače, zda umí přijímat nový vysílací standard DVB-T2 – jak provedím přijímač?

K příjmu vysílání DVB-T2 s kodekem HEVC (H.265) potřebujete správný přijímač. Je možné, že už teď takový přijímač doma máte. Ověřit si ho můžete přímo na stránkách Českých radiokomunikací dvt2overeno.cz, kde zadáte přesné výrobní označení vašeho přijímače. Následně zjistíte, zda je váš přijímač certifikovaný, tedy připraven přijímat nový standard DVB-T2. V případě, že přijímač nebyl nalezen v seznamu certifikovaných zařízení, nemůžeme garantovat, že je připraven na příjem nového vysílacího standardu. Doporučujeme pořídit si přijímač, který je připraven k příjmu vysílání DVB-T2 s kodekem HEVC (H.265), případně kontaktovat výrobce zařízení. Jistotu, že už přijímáte nové vysílání DVB-T2, získáte také pomocí programů České televize. Pokud se vám za logem zobrazuje přídomek „HD“ a přijímáte signál pozemní cestou, jste za vodou a novou TV či set-top box kupovat nemusíte. Pokud ve vaší nabídce u programů ČT přídomek „HD“ nesvítí, pořízení nového přijímače se nevyhnete.

Informace pro uživatele KT Rusava

Přechod na nový vysílací standard DVB T2 se uživatelů KT Rusava nedotkne, jelikož většina programů šířených v rozvodu KT Rusava jsou převzaté programy z vysílání DVB-S (satelitní příjem). Budou odstraněny pouze duplicitně šířené programy ve formátu DVB-T2 jako ČT1, ČT2, ČT24, ČT SPORT, NOVA, NOVA 2, NOVA Gold, RELAX, GALERIE, které nemají za logem značku HD nebo je v logu anténka. Dojde pouze k přeskládání programů v programové nabídce.

-LM

Přechod na DVB-T2 se dočasně zastavuje

Ministerstvo průmyslu a obchodu dočasně zastavilo přechod na nový televizní standard DVB-T2 a prodlouží stávající digitální vysílání. Týká se to však pouze těch oblastí, kde k plnohodnotnému přechodu ještě nedošlo.

Vzhledem k aktuálnímu dění se však ministerstvo rozhodlo odložit přechod v dalších oblastech. V dohledné době vypracuje aktualizovaný plán přechodu, který zohlední současnou situaci.

O dalším vývoji najdete průběžné informace i na webu DVB-T2.cz.

Jedeme v tom společně – tříděním baterií přispíváme k ochraně přírody

Víte, proč je důležité třídit a recyklovat baterie? Důvod je jasný – baterie obsahují škodlivé látky, včetně těžkých kovů, a pokud bychom je hodili do běžného odpadkového koše, putovaly by odtud do popelnice a pak na skládku. V přírodě by znečišťovaly ovzduší, půdu a vodu.

Díky recyklaci nejenže přírodu neznečišťujeme, ale navíc ji šetříme, protože z použitých baterií získáváme druhotné suroviny, které mohou sloužit k výrobě nových produktů.

Baterie sbíráme i v naší obci. Ve vestibulu budovy obecního úřadu i ve sběrném dvoře. V roce 2019 jsme vytřídili 58 kg použitých baterií, což představuje 38 kg kovonosných surovin. Od neziskové společnosti ECOBAT, která zajišťuje sběr a recyklaci baterií v České republice, jsme za naši činnost obdrželi Osvědčení o přínosu pro životní prostředí.

Pojďme se ještě trochu blíže podívat na význam recyklace baterií. Možná vás překvapí, že prostřednictvím recyklačních procesů jsme schopni ze 100 kilogramů baterií vytěžít 65 kilogramů kovonosných surovin. Takto získáváme ocel, zinek, mangan, nikl, měď, ale také olovo, kadmium, kobalt a stříbro. Jejich využití je široké – od výroby konstrukcí, akumulátorů, střešních okapů, popelnic až po přístroje, CD/DVD disky, mince, kosmetiku nebo šperky.

Spotřeba baterií nezadržitelně roste a s tím se zvyšuje i význam jejich ekologické recyklace. Každoročně je v České republice vytříděno zhruba 1 700 tun baterií. To odpovídá hmotnosti přibližně 250 slonů samců nebo deseti Petřínských rozhleden. Zdá se vám to hodně? Toto množství však představuje pouze 45 % všech baterií dodaných na trh. Je tedy co zlepšovat!

Každý máme možnost volby – chovat se zodpovědně a dát použitým bateriím šanci na „druhý život“, aby nám suroviny z nich po recyklaci znovu sloužily, nebo to prostě neřešit. Věříme, že jsme vás tímto článkem přesvědčili, že je potřeba TO ŘEŠIT a že třídění baterií má velký smysl.

My máme jasno – volíme zodpovědnost! Jsme rádi, že také touto cestou můžeme přispět k ochraně životního prostředí. Děkujeme, že v tom jedete s námi.

Více informací si můžete přečíst na webových stránkách nebo na FB profilu ECOCEESE.

www.ecobat.cz

Společenská kronika roku 2018

Narození

Valerie Mikšánková

Tobiáš Kobza

Elena Pavelcová

Jonáš Gryga

Gabriel Nehyba

Emily Hasal

Julie Kubezyk

DĚNÍ V OBCI ...

Jubilanti starší 85 let

- * 1927, Blažena Saláková
- * 1930, Vladimír Krajcar
- * 1932, Zdenka Pavelcová
- * 1933, Marie Bartošková
- * 1933, Ladislav Vaclach
- * 1933, Vlasta Botíková
- * 1933, Ludmila Mikulčáková
- * 1934, Mojmíra Charvátová
- * 1934, Marta Šebková
- * 1934, Marie Bílková

Zemřelí

- † 20. 01. 2019, Eva Pavelcová, Rusava 15
- † 10. 02. 2019, Jan Hradil, Rusava 102
- † 26. 02. 2019, Jaroslav Mikulčák, Rusava 175
- † 16. 04. 2019, Jozef Prokopovič, Rusava 205
- † 26. 06. 2019, Olga Hudcová, Rusava 141
- † 19. 07. 2019, Josef Pánek, Rusava 105
- † 24. 07. 2019, Jaroslav Gažda, Rusava 29
- † 04. 08. 2019, Jan Hudec, Rusava 261
- † 24. 08. 2019, Jiřina Vrtělková, Rusava 220
- † 30. 08. 2019, Marie Zlomková, Rusava 237
- † 26. 09. 2019, Miroslav Kratinoha, Rusava 248
- † 09. 10. 2019, Vojtěch Kocfelda, Rusava 126
- † 12. 11. 2019, Jan Toteč, Rusava 148
- † 04. 12. 2019, Josef Vašík, Rusava 172
- † 10. 12. 2019, Silvestr Minář, Rusava 20

Pohled do knihovny

Obecní knihovna v naší obci se otevírá pro všechny milovníky knih a dobrého čtení vždy v pondělí odpoledne a ve středu dopoledne. Jsou čtenáři, kteří navštěvují knihovnu pravidelně, vybírají si z naší nabídky a znovu se vrací. Nabídka knih je opravdu bohatá, jelikož kromě knih z našeho fondu mají čtenáři možnost si zapůjčit z nabídky VF Knihovny Kroměřížska.

V roce 2019 jsme obohatili knihovní fond o 92 nových knih, a tak počet knih ve volném výběru je v současné době 1988. Knihovna Kroměřížska nám v loňském roce zapůjčila 9 souborů s celkovým počtem 440 knih. Je tedy z čeho vybírat.

Knihovna v roce 2019 v číslech ve srovnání s rokem 2018

registrovaní čtenáři celkem	v roce 2018	99	2019	109
z toho čtenáři do 15 let	v roce 2018	58	2019	64
počet návštěvníků celkem	v roce 2018	1647	2019	1417
počet vypůjčených knih	v roce 2018	1800	2019	1907

V knihovně půjčujeme beletrii i naučnou literaturu, a to jak pro dospělé, tak i pro děti. V roce 2019 jsme uspořádali celkem 22 kulturně-vzdělávacích akcí pro školu a veřejnost.

Dveře naší knihovny jsou otevřené pro stávající i nové čtenáře.

Zdena Chmelařová - knihovnice

43. valašský bál na Rusavě

25. ledna 2020 se koná 43. valašský bál na Rusavě, srdečně zvú cěrky a ogaři z Rusavjanu. Aspoň tak jsem to četl na plakátu. Vlastně každý rok kolem něj chodím a říkám si, jaké to tam bývá, jaká je tam atmosféra? Od lidí slýchám, že prý je to jen pro „Valachy“, prý si zatancují jen krojovaní. Ve mně přesto hlodá potřeba vysvětlení, jaká je to zábava? Vždyť mí rodiče v souboru tancovali tolik let. Nikdy je sice nenapadlo vést mě k něčemu podobnému, ale vždy na svá folklorní léta vzpomínají s úsměvem a spokojeností. A tak jsem se rozhodl, že to letos vyzkouším.

Naštěstí nejsem bázlivý a tolika krojovaných postav jsem se nezalekl. Je pravda, že civilního oblečení jsem mezi přítomnými našel málo, ale přece jen jsem nějaké „civilisty“ objevil a přisedl si k jejich stolu.

Sotva jsem usrl z kofoly, už se u mě objevila dívka, která mě slovensky požádala o tanec. Neodmítl jsem, ale vysvětlil jí, že kvůli mým malým tanečním zkušenostem riskuje pošlapané nohy. Kupodivu se mi vybavily hodiny „tanečních“ a polku „Beskyde, Beskyde“ jsem zvládl a má tanečnice neodcházela s rozdrčenými prsty na nohou. Tu se však krojování začali houfovat u vstupu do sálu, situace se měnila. Cimbálovka začala hrát cosi slavnostnějšího, podle spolusedících polonézu. Přehlídka byla zajímavá a podle konferenciéra i regionálně pestrá – krojování tanečníci ze Světlovanu z Bojkovic, z Rusavy, z Bystřice pod Hostýnem, ze Slovácka, ale i slovenského Strečna (těch přijel celý autobus) a samozřejmě i domácího Rusavjanu. Zpočátku jsem neměl jasno ani v hudbě, která hrála, ale úvodní slovo mě seznámilo s cimbálovou muzikou Rusava z Bystřice pod Hostýnem a cimbálovou muzikou Jaroslava Pavlíka z Bojkovic. A hrály skvěle, celý večer.

Po předtančení Rusavjanu a Světlovanu jsem se ještě chvíli s ostychem díval. Valčík jsem poznal (raz, dva, tři... - opět vzpomínka na „taneční“, které k čemusi byly). Ale co ten další tanec? Nohy jdou jakoby do čtverečku. Prý se to jmenuje „točená“. Po slivovici, kterou mi vnutil pán u mého stolu, jsem našel odvalu jít vyzvat onu slovenskou dívku, s níž jsem si zatancoval hned v úvodu. A vcelku mi to šlo. A co jsem neznal, tomu jsem se přiučil. Zvlášť série figurálních tanců byla zajímavá, „Ševcovský“, „Kovářský“, „Cigánský“ a další. Netvrdím, že každou figuru jsem zvládl, ale důležité je, že jsem se bavil. Nejveselejším tancem pro mě byl „Adam“. No, tanec... - spíše kombinace tance a různých úkolů či taneční hra. Ovšem úkoly jsem plnil svědomitě a s nadšením. Zvláště ten, kdy jsme se my muži museli schovávat pod sukně svých tanečních partnerek před blížící se bouří jdoucí od Hostýna, jak několikrát během hry hlásil moderátor.

Ani nevím jak, ale čas dospěl k půlnoci a byla vyhlášována tombola. Z úst mnohých jsem slyšel, že takhle bohatá ještě nebyla. V bálové euforii jsem ani já neodolal a koupil si také dvacet lístků. A nelitoval jsem. A pak to začalo nanovo, další tance, zpěvy, do toho nějaká ta slivovička.

Kolem druhé hodiny ranní však organizátorům nezbylo než bál pomalu ukončovat. No, mrzelo mě to, ale každá zábava jednou končí. Odcházel jsem z rusavského bálu s tiskárnou k počítači v podpaží (vyhrál jsem ji v tombole) a s vědomím, že mí sousedé a známí neměli pravdu. Rusavský bál není jen pro „Valachy“ a zatančit si na něm můžu, i když nemám folklorní průpravu. Bavit se nakonec může každý. Příští rok chci přijít znovu (ta krásná Slovenka slíbila, že přijede zase). Jen si na sebe vezmu tátův kroj. V něm to bude vypadat o něco lépe.

Jaroslav Pavelka

O mistra rusavské kuchyně

Vy, kdo jste se pečlivě od podzimu připravovali a poctivě jste šlapali zelí do kameňáků nebo jste za zimních večerů přikládali v udírně a pravidelně ochutnávali, zda už masíčko, klobásky, bučiček apod. jsou vyuzené akorát, abyste se mohli zúčastnit jubilejního ročníku kuchařské soutěže O mistra rusavské kuchyně, neděste se, nic jste nepropásli. Bohužel letošní rok nám v pořádání akce nepřál. Ale neklesejte na mysli, letošní téma necháváme i pro příští rok, takže máte všichni stejnou možnost připravit se a své recepty na příště vyšperkovat k dokonalosti.

Stejně jako v minulém ročníku budou soutěžní vzorky hodnotit nejen členové poroty, ale i ostatní účastníci této akce a tři nejlepší z každé kategorie budou opět odměněni tematickými cenami.

Kulturní výbor obce Rusava

Vodění medvěda

Již od časného únorového rána se opět ozývaly celou vesnicí zvuky bubnu, aby připomněly, že zima je již u konce a pomyslné žezlo převezme toužebně očekávané jaro. Jaro se slunečným počasím, zelenou trávou, zpívajícími ptáky, bzukotem včel, hrajícími si dětmi. Za pěkného počasí a doprovodu bubnu s muzikanty obešly maškary v čele s medvědem celou vesnici. Již z dále je vyhlíželi s radostí občané, aby je mohli přivítat a pohostit něčím dobrým k snědku.

NAŠE ŠKOLA ...

Večer se všichni setkali v dobré náladě v Zelené hospodě. Muzikanti zahráli k tanci a dobré pohodě všem přítomným.

Závěrem chci poděkovat všem maskám a muzikantům, kteří se účastnili vodění medvěda na Rusavě a přispěli tak k zachování této tradice. Také děkuji všem občanům za jejich dary a podporu školy.

Prasátka i děti už vědí, jak se správně staví dům

Během měsíce února zhlédli žáci 1. ročníku pohádku Tři prasátka. Pohádka byla velmi vtipná a zábavná s pěknými kulisami. Nám všem se pohádka velmi líbila a všichni jsme se smáli a dobře bavili, nejen děti, ale i dospělí. Podívejte se na fotografie z této akce.

*Jana Podolová
ředitelka školy*

Malí účastníci dopravního provozu

24. ledna žáci 3. a 4. třídy absolvovali ve škole dopravní výuku pod odborným vedením. Instruktor dětem vysvětloval učivo pomocí obrázků a pokládal jim zápleklé otázky. Postupně si všichni názorně vyzkoušeli některé dopravní situace ať už jako chodci, cyklisté, nebo jako řidiči. Na závěr si žáci otestovali své znalosti pomocí jednoho obrázku - hledali správné a špatné chování účastníků silničního provozu.

Někteří testik zvládli, jiní mají ještě co dohánět. Na jaře čeká žáky 4. ročníku „opravdový“ test a praktická zkouška v jízdě na kole na dopravním hřišti v Kroměříži.

Petra Regerová – třídní učitelka

Moravské - rusavské děti v rozhlase

V únoru si posluchači Českého rozhlasu Zlín v rámci pořadu Moravské děti mohli poslechnout valašské písně v podání žáků naší školy. Navštívila nás příjemná moderátorka rádia Andrea Kratinová a nahrála písně jednotlivých tříd. Od prvňáčků jsme slyšeli písničky Dů Valaši, dů, Kalamajka a Vařila jsem trnku. Žáci druhé a páté třídy si připravili písně A my sme z Rusavy a Kdyby byla Morava. Písničky Beskyde, Beskyde a Rusava, Rusav a ve velikém dole zazpívali žáci třetí a čtvrté třídy. Všem třídám se písně moc povedly a můžete si je poslechnout v audioarchivu na webových stránkách Českého rozhlasu Zlín.

Jana Fuksová

OSVĚDČENÍ

O PŘÍNOSU PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZA ROK 2019

pro

Obec Rusava

IČ: 00287709

Společnost odevzdala v roce 2019 k recyklaci celkem **58 kg použitých baterií**.

Z tohoto množství bylo recyklací získáno **38 kg kovonosných druhotných surovin**,
které budou opětovně využity při výrobě nových produktů.

Děkujeme, že pomáháte šetřit přírodu a její zdroje.
Tříděním baterií přispíváte také k čistšímu ovzduší a vyšší kvalitě vodních zdrojů.

RNDr. Petr Kratochvíl
jednatel společnosti ECOBAT s.r.o.

Valašský bál (str. 13)

JAK NOSIT ROUŠKU?

1
Popadni novou
čistou roušku.

2
Před nasazením si
ruce umyj mýdlem či
dezinfekčním gelem.

3
Rouška musí kryt
nos, ústa a přilnout
k obličeji.

4
Po 2–3 hodinách roušku
vyměň za novou, nebo
hned když navlhne.

5
S rouškou manipuluj
pouze za její tkalouny
či gumičky.

6
Papírovou roušku
pohřbi do koše - nikdy
jí nepoužívej dvakrát.

7
Látkovou schovej do těsné nádoby a před dalším
použitím vyvař nebo vyper na 90 °C a ještě vlhkou
ji důkladně přezehlí!

Sdílej tohle info s hashtagem
#dychejsrozumem

Rouška chrání tvé okolí. Přesvědč své okolí, at' chrání taky Tebe.

Ježek, anděl, kočička i sluníčko... a hlavně šikovné děti

Jednou z činností, kterou mají děti velmi rády, je práce s keramickou hlinou. V letošním školním roce pracují děti ve školní družině jednou měsíčně v keramickém kroužku pod vedením Veroniky Biové. Kroužek je dotován v rámci projektu EU Šablony II „ZŠ a MŠ Rusava 63“. Děti se naučily zacházet s keramickou hlinou, umí ji zpracovat, vyválet, vyřezat různé tvary podle šablon, vymodelovat jednotlivé části, slepit celý výrobek dohromady a na závěr namalovat. Hotové výrobky nám vypálí pan Švehlík v keramické peci.

V prvním pololetí si vyrobily ježka, začáteční písmeno svého jména, anděla, kočičku a sluníčko. Do konce roku ještě vyrobí misku s ptáčkem, motýla, stojící kočku a vázičku s kytkou.

Práce s hlinou se dětem daří, rozvíjejí si jemnou motoriku, estetické cítění a hlavně při dotváření a malování vlastní fantazii. Všechny výrobky se jim podařily a s radostí si je odnesly domů ukázat rodičům, jak jsou šikovné.

Jitka Biová - vychovatelka

Události ze školky

Krásný den,

rádi bychom se s vámi podělili o zážitky z uplynulých měsíců.

V měsíci lednu jsme navštívili MŠ Chomýž, kde se odehrálo divadelní představení „Dva sněhuláci“, děti byly nadšené nejen z představení, ale i z jízdy autobusem.

V únoru se odehrála i v naší školce dvě divadelní představení, přijeli za námi kamarádi z MŠ Chomýž a na chvíli se za námi podívali kamarádi z první třídy. Nejkrásnější zážitek měly děti z představení „Červená Karkulka“. A jestlipak víte proč? Protože se ho samy zúčastnily.

Dále v únoru proběhl tradiční masopustní průvod „vodění medvěda“. Akce se vydařila. Děkujeme všem, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli. Děkujeme také všem zúčastněným, protože bez nich by se tato akce nemohla uskutečnit.

Vzhledem k situaci v celé naší republice jsme byli nuceni maškarní karneval letos zrušit. Děkujeme rodičům za dary do tomboly, které jsme uschovali na příští rok. Abychom děti o maškarní veselí nepřipravili, uspořádali jsme karneval ve školce. Děti tančily, soutěžily a za své originální masky a účast dostaly diplomy a sladké odměny.

A co nás ve školce čeká?

V měsíci dubnu proběhne projektový den pro děti „Budme kamarádi“. Dále nás čekají další dvě divadelní představení, jedno představení „Jak se brouček ztratil“ se bude konat ve školce a na druhé představení „Jak uhlíř zkoumal“ pojedeme do Bystřice pod Hostýnem.

zapsaly učitelky MŠ

Vánoční turnaj

SPORT ...

Už po patnácté jsme se sešli na rusavském hřišti s umělým povrchem, abychom se mezi Štědrým dnem a Silvestrem trochu proběhli (za kulatým nesmyslem), pokecali, u toho si dali čaj, svařák, v kapsách zimních bund fanoušků samozřejmě nechyběl voňavý nápoj vypálený z moravského modrého zlata.

I když na poslední chvíli odřekly start Jankovice, byl tento ročník i v pěti týmech obsazen velmi kvalitně. O vyrovnanosti týmů svědčí i fakt, že z prvních šesti zápasů skončilo pět nerozhodně. Mladý běhavý tým přivezl David Novotníček, tradičně dobrý mančaft měl Slavkov i Pola. Rusavští plejeři se rozdělili do dvou týmů, kterým šéfovali místní (jak jinak) slávisť Bílek a Mich. Vaculík.

Letošní turnaj by se dal označit i jako setkání rusavských fotbalových legend. Chyběl pouze současný kanonýr number one Honza Havránek, pro kterého se ale ten den stal navždy nezapomenutelným, neboť v době, kdy se předávala ocenění nejlepším hráčům, on právě tu „nejlepší cenu“ získal. Náš Forest Gump (nebo Usain Bolt) se právě stal poprvé otcem. Své nástupce zpoza lajny pozoroval legendární trenér Jan Charuza, na hřišti rozdával radost nejlepší střelec rusavské historie David Zelený, stejně jako jediný rusavský odchovanec, který okusil i ligové trávníky, Mira Třasoň, v obraně potvrzoval (velmi) letité zkušenosti starosta obce Bob Škarpich, po delší době jsme viděli v akci i kanonýra našeho jediného týmu, který postoupil do krajské soutěže. Pravda, Ondra Štefek už tolik gólů nedává..., no tentokrát to měl těžké nejen on, protože brankáři (Bednář, Benkovič, Neradil, Vybíral...) podávali velmi dobré výkony. Do superfinále se vcelku suverénně dostali Přerováci, kteří měli za soupeře hlavně díky dvojici Mich. Vaculík - Třasoň silný rusavský tým. Pro domácí byl ale poslední zápas třetím v řadě a únava už byla znát. Titul tak putuje stejně jako cena pro nejlepšího hráče (Lukáš Kadorek) do Přerova. Večer samozřejmě

nemohl chybět detailní rozbor na tiskové konferenci v Obecním domě. Zvlášť když nám k tomu hrála „Čelzyho“ živá hudba (Skarlet skvělý jako vždy. Slyšet je Habera v porotě Superstar, neřekl by ani popel).

1. Pola team	8 (8:3)	Pola, Vybíral, Kadorek, Smějsík, Grešák, D. Krajcar
2. Mišut team	6 (6:5)	Mich. Vaculík, Bednář, Třasoň, R. Pavelec, Škarpich, J. Ryška
3. Slavkov p/H	5 (7:8)	Neradil, J. Krajcar, P. Krajcar, Z. Krajcar, M. Kužel, O. Kužel, Urbánek, Čačala
4. Bilčin team	3 (7:9)	Benkovič, M. Bílek, R. Bílek, Štefek, T. Krajcar, Zelený, Kerčák
5. Čokl team	2 (2:5)	D. Novotníček, P. Hačunda, Ryška, Zývala...

Kanonyři:

6 - Mich. Vaculík, Kadorek; 4 - J. Krajcar; 3 - Zelený, Třasoň, Pola; 2 - T. Krajcar, Grešák, Smějsík

SK Rusava - fotbal

Mladší přípravka - zima 2020

V zimě nezahálí nejen Tereza Kerndlová, zásobující své fanoušky žhavými fotkami z dovolených, aktivní jsou i naši nejmenší fotbalisté, kromě tréninků (pondělí, středa) ve školní tělocvičně jsme se zúčastnili tří halových turnajů. Březen jsme plánovali strávit zápasy na naší nové „umělce“, bohužel Covid-19 je silnější než CR7 nebo LM10.

21. 12. 2019, hala Bystřice pod Hostýnem, 7. místo, 1 výhra, 6 porážek, skóre 3:18 (Prusinovice 2:1, Slavkov p/H 0:2, Bezměrov 1:3, Hrachovec 0:3, Bystřice p/H 0:6, Ludslavice 0:1, Lípá 0:2)

Velmi kvalitně obsazený turnaj, na kterém jsme se neztratili, kromě zápasu s domácí Bystřicí (ta nás „totálně rozebrala“) jsme ve všech ostatních zápasech drželi se soupeři dlouho krok. Do šancí jsme se dostávali, ale jak by řekl náš vyhlášený hlasatel Zdeněk Bartošek, proměňování šancí je letitý problém rusavského fotbalu. Pěkné akce předváděl Tom Strýček, dobře zachytili gólmani (Eda Gregor, Radim Janečka), byla znát absence Honzy Klementa. Poslední tři zápasy šly naše výkony (po přestávce na řízky) trochu dolů.

**12. 1. 2020, hala Holešov, 4. místo, 2 výhry, 2 remízy, 2 prohry, skóre 7:9
(Bezměrov 1:3, Želatovice 2:1, Slavkov p/H 1:1, Prusinovice 3:0, Bystřice p/H 0:4,
Skaštice 0:0)**

Bystřice nás opět „smázla“, ale jinak výborné vystoupení našich benjamínků. Gól Toma Strýčka v derby se Slavkovem byl jako z dílny Lionella Messiho (sólo přes celé hřiště), opět dobrý gólman (Pavel Dresner), i když jsme poslední zápas přes drtivou převahu nedokázali skórovat, byli jsme spokojeni skoro jako ženy po návštěvě biografu, když dávali Padesát odstínů šedi. Velkého úspěchu jsme se dočkali i v individuální kategorii, Tomáš Strýček byl vyhlášen nejlepším hráčem turnaje!!!

**29. 2. 2020, hala Bystřice pod Hostýnem,
Angello cup, 4. místo, 2 výhry, 2 porážky,
skóre 2:5**

(Všechnovice 0:3, Chvalčov 1:0, Mrlínec 1:0, Opatovice 0:2)

Zápasy ve skupině velmi dobré - první zápas jsme byli v poli lepší, ale horší ve střelení branek, ve druhém jsme překvapivě porazili domácí Chvalčov. Poprvé jsme hráli přímý boj o medaile, v souboji o třetí místo jsme byli trochu horší než soupeř z Opatovic.

22. 2. 2020, umělá tráva Rusava, přáteláček Rusava - Opatovice 5:10

Krásné počasí, dobrý test proti velmi silnému soupeři pobývajícímu na Rusavě na soustředění. Hattrickem se blýskl Kuba Mozola.

7. 3. 2020, turnaj Sejdeme se na umělce, 2. místo, 1 výhra, 2 remízy, 1 prohra, skóre 4:6 (Záhlinice 3:1, 1:1, Opatovice 0:0, 0:4)

Tři zápasy jsme odehráli dobře, v tom čtvrtém jsme po obdržené brance rezignovali jak Nela Slováková na život bez luxusu. Prosazovali se hlavně Tom Strýček a Kuba Mozola, druhý jmenovaný získal individuální ocenění.

Odehrané zápasy: 22 - Eda Gregor, Tom Strýček, Kuba Mozola, Honza Gregor; 16 - Kuba Klement; 15 - Honza Klement; 14 - Radim Janečka; 13 - Anetka Hlaváčová; 11 - Pavel Dresner, Lukáš Strýček; 10 - Tomík Pavelec; 4 - Radek Škarpich, Ondra Škarpich.

Vstřelené branky: 11 - Tomáš Strýček, 7 - Jakub Mozola, 1 - Jan Klement, Jan Gregor, Pavel Dresner

Protože se přes zimu začaly fotbalu věnovat další nové mladé naděje, domluvil jsem těm úplně nejmenším přáteláček proti stejně velkým (teda spíš malým) z Opatovic. Bohužel zrovna řádila chřipka, takže někteří z těch, pro něž tento zápas byl domluven, chyběli (Tom Pavelec, Adam Vaculík, Lukášek Strýček, Staník Mozola z Brusného). Přesto se zápas odehrál a Ondra Škarpich a Žanetka Kuželová na něj budou vzpomínat jako na svůj vůbec první, ještě k tomu díky šesti gólům Kubu Klementa a třem Radečka Škarpicha to byl zápas vítězný (9:5).

Daniel Krajcar

Sejdeme se na umělce Rusava 2020

V sobotu 29. 2. byl na Rusavě zahájen již druhý ročník seriálu fotbalových turnajů mládeže pod názvem Sejdeme se na umělce 2020, který bohužel předčasně ukončilo vyhlášení nouzového stavu.

Nově zbudované hřiště s umělým trávníkem (švýcarská technologie Sportisca) přivítalo kategorii mladších žáků. Vítězem turnaje se stali chlapci TJ Těšnovice, po velkém boji zůstal na 2. místě Sokol Lípa. Třetí místo obsadili domácí fotbalisté z Rusavy. Nejlepším hráčem turnaje byl vyhlášen Vilém Libiger ze Štípy. S deseti vstřelenými brankami byl nejúspěšnějším střelcem Matyáš Gabrhelík z Těšnovic a v témže klubu působí i nejlepší brankář turnaje David Maňák.

Ceny předával starosta obce Rusava p. Škarpich.

Následující kolo zápolení dalších fotbalových klubů z okresů Kroměříž, Zlín a Přerov, tentokrát kategorie mladších a starších přípravků, proběhlo v sobotu 7. 3. Vítězem dopoledního turnaje se stali mladíci Sokola Opatovice, pohár za druhé místo získali domácí chlapci SK Rusava pod vedením trenéra Dana Krajcara. Třetí pak skončili fotbalisté ze Sokola Záhlinice. Nejlepším hráčem turnaje byl vyhlášen Jakub Mozola z Rusavy. Pět branek nasázel soupeřům Daniel Lesner z Opatovic, a stal se proto nejlepším a nejúspěšnějším střelcem. Nejlepším brankářem byl vyhlášen Daniel Šustal ze Záhlinice.

Odpolední turnaj starších přípravků se stal kořistí TJ Pilana Zborovice. Jediný gól ve skóre rozhodl o 2. místě pro Sokol Opatovice, se třetím místem se musel proto smířit SK Radslavice. Na dalších místech skončily naděje ze Želatovic a Horní Moštěnice.

Organizátoři poděkovali všem zúčastněným a vyhodnotili nejlepšího střelce Darinu Sehnálkovou z Opatovic, nejlepšího hráče Tomáše Grepla ze Zborovic a šikovného gólmána Jaroslava Jemelku ze Želatovic. Ceny opět předával starosta obce Rusava p. Škarpich a p. Smékal za pořadatele.

Seriál turnajů na Rusavě je otevřený pro okresy Kroměříž, Zlín, Přerov. Pořadatelé po uzavření přihlášek registrují 28 přihlášených družstev.

Oldřich Smékal

(KPTS Přerov, z. s., www.kpts.cz, tel. 777 000 381)

Cesta k záhadnému kameni

HISTORIE ...

Kterýsi nehezský den jsem se přinutila k úklidu starých čísel Zpravodaje, která už přesahovala jím vymezený prostor. Při vystřihování zajímavých článků mi padl do oka jeden s popisem cesty k „záhadnému kameni“ pod Hostýnem. Jak to mně, turistovi, mohlo uniknout? Tak jsem v nejbližší možný víkend a v příhodnou roční dobu nahnala rodinu na Hostýn. Vyšli jsme k rozhledně, výchozímu bodu, a pak se pustili chodníčkem do lesa. Tímto směrem jsem nikdy z Hostýna nešla, ale cestička po hřebeni je moc malebná.

Hned po vstupu do lesa jsme začali krokovat. V tom starém Zpravodaji byla vzdálenost v krocích, nastal tedy první zádrhel – v jakých krocích? Dlouhých mužských, nebo kratších ženských? Tak jsme se dohodli. Krokoval manžel, syn i já, každý po svém. Rázovali jsme si to chodníčkem a mumlavě počítali – běda zapomenout a muset jít od začátku.

Když jsme dopočítali a dokrokovali, každý jsme zkoumali okolí svého stanoviště a pak prohlíželi kameny v širším okolí. Nakonec za projevů nesouhlasu mužské části rodiny jsme pobíhali po pravém i levém svahu a prohlíželi každý kámen. No zážitek! Hleďte něco, když nevíte, jak to vypadá a kde to je! Svahy jsou tam poměrně kamenité a dost příkré.

Když se pomalu blížil večer a hrozilo, že zůstanu na pátrání sama (přece se nevzdám), syn vítězně zajásal. Přece ho našel! Vzdálenost 488 kroků nepasovala ani na dlouhé ani na krátké kroky, ale byl tam! Záhadný kámen! A na něm to, co popisovali ve Zpravodaji: oko, kalich, ruka s prstem a nápis Lukov. Kámen jsme si vyfotili a s komentářem – „To se mám pohojilo“ – jsme sešli se soumrakem na silnici a vydali se domů.

Pro ty, kdo by chtěli vidět záhadu na vlastní oči, předám jednoduchý popis cesty: stojíte-li u rozhledny na Hostýně a kocháte se pohledem na Bystřici, chodníček začíná po pravé ruce – cestičkou se dáte po hřebeni. Kousek v lese je malá odbočka vpravo. Tou NE. Jdete pořád po hřebeni, který se svažuje, cesta vede listnatým lesem. V místech, kde listnatý les přechází do jehličnatého, je znatelná odbočka doleva, přímo ke kameni. Ten uvidíte po pár metrech, po levé ruce. Byli jsme se tam později podívat znova, nápisy a symboly už ale byly mnohem méně zřetelné než poprvé. Těm, kdo se také vydají na cestu k záhadnému kameni, tedy přeji „šťastný lov“.

Irena Hudcová

Paní Ilona Musichina připsala:

O zajímavém kameni na Hostýně se psalo ve Zpravodaji několikrát, poprvé v roce 1978. O jeho původu a významu tehdy uvažoval archeolog PhDr. Karel Ludíkovský:

„Půjdeme-li od hostýnské rozhledny lesní cestou probíhající podél západního úbočí Hostýna až do míst, kde se její pozvolné klesání láme v prudký svah, nalezneme kámen po levé straně cesty. Již před první světovou válkou se o něm zmiňoval J. Chlápek z Chvalčova ve své korespondenci a továrník T. Baťa sliboval ve svých novinách odměnu za zjištění jeho polohy (...) přesná lokalizace nebyla známa; teprve zcela náhodné práce strhly mimoděk z kamene mech, který překrýval nápis a znaky. (...) Na jeho horní ploše je vpravo vyryt kalich zdobený body a paprsky z něho vycházejícími. Nad kalichem je letopočet 1435, pod ním výrazný nápis LUKOV. Vlevo od kalicha a šikmo k přední lomové hraně je vytesán latinský nápis HIC EST (zde jest). Na svislé, k Chvalčovu přivrácené straně je vytesána sevřená ruka s nataženým ukazováčkem naznačujícím, ve kterém směru se nachází největší hrad v kraji.

Avšak jak v obsahu textace, tak i ve formálním provedení se jeví rozpory. Je to především letopočet. K roku 1435 se pojí vyhlášení basilejských kompaktát v Jihlavě, avšak lze jen stěží předpokládat, že by tato ve své době významná událost měla tak silný ohlas ještě v pozdějších dobách. (...) Krátkost textu LUKOV, HIC EST – je příliš obecnou základnou pro hlubší rozbor jazykovědný. Po formální stránce typ písma naprosto neodpovídá tvarům, které byly v době označované vytesaným letopočtem běžné. (...) Používalo se až později. Nápis by mohl být reminiscencí na dobu, kdy byl Lukov československou baštou a ve vsi měli bratři svůj sbor. (...) Zastavme se však u romantického období XIX. století. (...) Touha po starobyklých památkách ve spojení s historickými místy se nemusela zrcadlit pouze v literárních dílech, ale vyhledávala vše, co s touto – piaie memoriae (dobrou, zbožnou pamětí) – souviselo, a jestliže jí nebylo, sloužila zaníceným duchům i – pia fraus – (milosrdná lež).

Starobylost nápisu by byla nepochybně krásným příspěvkem k dějinám Hostýna. Z důvodů, které jsme uvedli, je však nutné se přiklonit k jeho novodobému původu. Vznikl nejspíše v době zaníceného romantismu, tak bytostně prožívajícího starobylost národních dějin...

msch

Vystoupili ze stínu – 3. díl/3

Odveta ze strany partyzánů na sebe nenechala dlouho čekat. Dne 27. 1. 1945 rozhodl kpt. Štěpanov o provedení bombového útoku na školní budovu v Hošťálkové, kde se nacházela rota Waffen SS velitele SS-Untersturmführera Niemann. Úkolem byla pověřena 18letá Emilie Česková (místo původního učitele Janaty), Nikolaj „Černý“ Guščenko byl pověřen sestavením výbušniny, jejíž základ tvořil ekrazit. Nálož vybuchla o den později 28. 1. 1945 asi ve 13 hodin a výbuchem bylo zraněno 8 příslušníků SS. Škola byla tak silně poškozena, že se stala pro vojáky neobyvatelnou. Mělo to silný psychologický účinek nejen na mužstvo SS, ale i na místní obyvatelstvo.

Za dva dny nato 30. 1. 1945 byl německými složkami vyslán do oblasti Končín nedaleko Poborova agent gestapa, tzv. provokatér. V ten samý den k Londům přivedli partyzáni Nikolaj a Petr Moskalenko jugoslávského partyzána s těžkými omrzlinami na nohou a ukryli jej ve chlévě. Agent odešel a všechny informace předal na velitelství ZbV 31.

Školní budova v Hošťálkově po explozi ekrazitu 28. 11. 1944. Za povšimnutí stojí německá hlídka v bílých maskovacích převlečnících.

Služební průkaz gestapáka Kramlofského.

31. 1. 1945 přijel do Hošťálkově samotný velitel ZbV-KDo 31 Hans Schrader s několika příslušníky své jednotky. Byli tu i gestapáci ze Vsetína a kriminální zaměstnanec E. Kramlofsky z brněnského gestapa. S nimi přijel i konfident oblečený do uniformy SCHUPO. V budově četnické stanice, která byla i opěrným bodem oddílu ZbV 31, projednávali další záměry.

Protektorátní četník Jan Žůrek, zároveň člen odbojové organizace Pro vlast, byl dne 31. 1. 1945 určen doprovázet německé zasahující složky k zatčení Anny Londové, kterou dobře znal. Když přicházeli k jejímu domku, potkali ji na cestě a na dotaz Němců, zda je to hledaná, odpověděl Žůrek, že je to Marie Pařenicová, čemuž Němci uvěřili. Anna Londová, později jako svědek této situace, zatčena nebyla, podařilo se jí utéci a přešla do illegality.

Zasahující jednotka prošla kolem již dříve vypáleného torza Staňkovy usedlosti (doposud nesprávně uváděné jako Holářova usedlost) lesem na Končiny.

Když byla usedlost Londových na dohled, rozvinul Schrader skupinu do rojnice a domek sevřeli se všech stran. V té době byli u Londů sovětský partyzán Nikolaj „Černý“ a zraněný partyzán Sáška. Ze stavení se jim podařilo včas uniknout. Němci vtrhli do stavení a zahájili prohlídku, přičemž surově týrali Emílii Londovou, která byla v 5. měsíci těhotenství. Přítomný provokatér ji usvědčoval, že jemu a 3 kamarádům při 2 večerních návštěvách poskytla přístřeší a jídlo. Žena zapírala, avšak zanedlouho Němci přivedli z chléva ukrytého jugoslávského partyzána. Schrader ho bez váhání zastřelil ranou do týlu. V tom okamžiku partyzáni napadli Němce střelbou z blízkého lesa. Po krátké přestřelce partyzáni ustoupili. Němci pokračovali v rabování usedlosti a poté se stáhli zpět do Hošťálkově, kam právě dojel autobusem švagr zatčené Emílie Londové, Tomáš Londa. Konfident ho poznal a Tomáš Londa byl zatčen. Nic se však od zatčených při výslechu v kanceláři H. Grusse nedověděli.

Letecký snímek (r. 1950) pozůstatku usedlosti u Londů na Končinách č. p. 275.

Nikolaj „Černý“ neboli Nikolaj Guščenko z oddílu A. Dolinova.

Tohoto výsledku byl přítomen i tlumočník ZbV Kommando 31 Alois Fendrych. V protokolu SNB Hošťálkové, který byl sepsán na žádost okresního soudu ve Vsetíně, je uvedeno, jakým způsobem probíhal výslech zadržených.

„Dne 31. 1. 1945 (během) výslechu Emílie Londové a jejího švagra Tomáše Londy, oba z Hošťálkové č. p. 275. Tito byli po výslechu převedeni z četnické kuchyně do četnické místnosti Aloisem Fendrychem v takovém stavu, že oba jen stěží šli. Bylo jim v obličejích znáti mnohé boule, krevní podlitiny a uplakaní. Po odchodu Aloise Fendrycha z četnické místnosti na dotaz vrch. strážmistra Nečase, co s nimi gestapáci prováděli, oba jen ustrašeně mávli rukou a nic neřekli. Emílie Londová se schoulila a neustále plakala. Tato byla v té době v 5. měsíci těhotenství. Na první pohled bylo patrné, že Emílie a Tomáš Londovi byli velmi

Tajně pořízená fotografie u mostu do Štěpkové v Hošťálkové. Může se jednat o ZbV-KDo 31 se zamyšleným H. Schraderem? Směr pochodu, zima a množství munice by tomu mohly nasvědčovat...

ztýraní. Poněvadž odepřeli sdělit, jak s nimi bylo zacházeno, bylo jisté, že obdrželi zákaz o tom hovořit. Příštího dne asi o 5. hod. byli oba příslušníky ZbV Kommanda neznámo kam odvezeni a dosud jsou nezvěstní.“

V protokolu je dále uvedeno:

„Při příležitosti zatčení Emílie a Tomáše Londových byli jim příslušníky ZbV Kommanda vyrabovány veškeré potraviny: sádlo, slanina, uzené maso, asi 2 kg másla, pak několik slepic a toto bylo nimi rozděleno. Slepice, bylo jich asi pět, společně uvařili a snědli.“

Zatčení byli odvezeni na vsetínské gestapo, následně věznění v Kounicových kolejích, kde byli popraveni a jsou vedeni jako nezvěstní. Emílii Londové byla vědomě odeprána možnost popravy až po narození dítěte.“

Na základě vzpomínek Emílie Straličkové (roz. Janírkové, Kateřinice č. p. 82) byla Anna Londová přivedena partyzány Kulikovem a Moskalenkem do bytu Bernovského již v pokročilém stadiu těhotenství a zde se ukrývala až do osvobození.

Za zmínku stojí také to, že o dva dny později, dne 1. 2. 1945, bylo v nedaleké Růžďce zatčeno 10 podporovatelů partyzánů, na čemž se podílelo ZbV-KDo 31 Hanse Schradera za přítomnosti již dříve zmiňovaného Emila Muroně. Záhadou také zůstává, proč nebyly případy vypálených usedlostí po válce řádně prošetřeny. I ve vzpomínkách Jana Žurka jim není věnována taková pozornost. Osud těchto usedlostí tak zůstal navždy v ústraní, ale v budoucnu bude součástí NS Zapomenuté osudy, která je momentálně realizována místními nadšenci v obcích Ratiboř a Hošťálková.

Blížil se konec války, ale pro tento kraj stupňující se utrpení. Psal se leden roku 1945 a za pár dnů, 8. ledna, byla vypálena další nedaleká osada Bílová...

Zpracoval Ondřej Haša, Ratiboř

Pozn. autora:

Pokud máte k tomuto tématu jakékoliv připomínky, případně doplňující informace, fotografie (Josef Hradil, vypálené usedlosti...) atd., prosím informujte mě prostřednictvím e-mailu ondrej.hasa@gmail.com. Tyto informace rád doplním.

Zdroje:

- [1] Moravský zemský archiv v Brně – Státní okresní archiv ve Vsetíně
 - [2] Moravský zemský archiv v Brně – Státní okresní archiv v Kroměříži
 - [3] Vojenský ústřední archiv v Praze VÚA – VHA, fond Domácí odboj
 - osobní spisy účastníků národního boje za osvobození podle zákona č. 255/46 Sb.
 - žádosti o přiznání charakteru čs. partyzána podle zákona č. 34/46 Sb.
 - [4] NEUMANN, Miroslav, periodikum Holešovsko, 1/2005, Tragické Vánoce r. 1944 na Rusavě - Ráztoce, Městská knihovna Holešov,
 - [5] NEUMANN, Miroslav, periodikum Holešovsko, 20/2006, Za Jaroslavem Grosmanem, Městská knihovna Holešov, - 20/2006, Za Jaroslavem Grosmanem,
 - [6] Oddíl „Hošťálková – Žůrek“, prověření činnosti oddílu pro MNO, 1947
 - [7] Oddíl „Míša“ – prověření činnosti oddílu pro MNO, 1947
 - [8] Výpisy z matrik zemřelých
 - [9] Výpisy z obecních kronik Rusava (1924–1979) a Hošťálková
 - [10] Výpisy z památníku četnické stanice Rusava (A-95, ič. 15)
 - [11] Osobní archiv syna Jaroslava Grosmana
 - [12] Osobní archiv Ondřeje Haši a Romana Babici
 - [13] Osobní archiv Julie Londové
 - [14] JELÍNEK, Zdeněk: Partyzánský oddíl zvláštního určení Zarevo
 - [15] KUNC, Radomír: Clay-Eva volá Londýn. Brno 194
 - JELÍNEK, Zdeněk: Partyzánský oddíl zvláštního určení Zarevo... , s. 109.
- Podrobný výpis zdrojů bude uveden na webových stránkách NS Zapomenuté osudy, případně na vyžádání u autora článku.

Gruzie (část 1.)

Od moře s vínem na vrchol

Gruzie, země o něco málo menší než Česká republika (zhruba o jeden kraj), provoněná vínem a bohatou historií, kde pláže Černého moře dělí od vrcholů Velkého Kavkazu (na severu) či Malého Kavkazu (na jihu) zhruba 200 km (obrázek 1), ale mnoho hodin jízdy.

Obr. 1 Geografická lokalizace Gruzie.

Obr. 2 Popis památky v gruzínském písmu.

ky), kterými se mluví pouze na území Gruzie a v příhraničních oblastech. S tím souvisí i jedinečnost písma, které se nazývá mchedruli (obrázek 2) a platí od 11. století dodnes. Abeceda má 40 znaků, dnes se jich 7 nepoužívá, a nerozlišuje velká a malá písmena. Gruzíni jednoduše napíší písmeno na začátku o něco větší než ostatní.

Jak jsme již zmiňovali, Gruzie je malá země se zajímavou geografickou polohou i zajímavým georeliéfem. Západní hranici tvoří Černé moře, severní hranice s Ruskem je tvořena Velkým Kavkazem, jižní hranici s Tureckem, Arménií a Ázerbájdžánem tvoří Malý Kavkaz. Gruzie má několik vrcholů přesahujících 5 000 m n. m., nejvyšší je Šchara na Velkém Kavkazu s výškou 5 193 m n. m., velmi oblíbený pro „snadný“ výstup je Kazbek (Malý Kavkaz) s výškou 5 047 m n. m.

Gruzie je poloprezidentskou republikou, s hlavním městem Tbilisi a s třemi autonomními územími v příhraničních oblastech. Uznávané stabilní území, vyčleněné

ZAJÍMAVOSTI ...

Je to hraniční země mezi jihovýchodní Evropou a jihozápadní Asií (podle různých zdrojů hranice vede po hlavním kavkazském rozvodí, podle jiných přímo Gruzii) a tato poloha zajistila Gruzii bouřlivou historii, bohužel i bouřlivou (politickou) současnost. Nicméně místní lidé působí velmi pohostinně a přátelsky a mají nad současnou nestabilitou většinou nadhled. Možná je to dáno láskou k vínu, jehož základy pěstování byly položeny 6 000 let př. n. l. právě na území dnešní Gruzie. Motiv révy a hroznů jsou nerozlučně spojené s gruzínskou kulturou a náboženstvím, najdeme je v lidovém umění, v architektuře a dokonce i v písmu. Dokonce gruzínský název vína – **gvino** (ღვინო) je nejstarší výraz pro víno vůbec, který byl později převzat do mnoha dalších jazyků.

Obyvatelstvo Gruzie tvoří z 84 % Gruzíni, úředním jazykem je gruzínština, což je jazyk patřící do skupiny kartvelských jazyků (gruzínština, svanština, zanské jazyky).

historickým vývojem, je Adžárie (metropole Batumi), ležící při jihozápadní hranici Gruzie. Další autonomní území, novodobá, jsou Abcházie (metropole Suchumi), která se stala ruským protektórátem (na severozápadě), a Jižní Osetie (ve středu severní hranice). Jsou to stále nestabilní území, obsazená ruskými polovojenskými silami (obrázek 3). V praxi pro turisty to (mimo jiné) znamená, že horská hranice je hlídána vojenskými posádkami, na kterých se musíte hlásit a prokazovat, není to ovšem stresující zážitek, kontrolní místa jsou často tak izolovaná, že posádka je většinou ráda, že někoho vidí (obrázek 4). Zajímavá je situace týkající se hraničních přechodů Gruzie – Rusko pro silniční dopravu. Masiv Velkého Kavkazu je přirozenou, těžko překonatelnou hranicí, jediné aktuálně průjezdné místo je na severozápadě: přechod Kazbegi – Verchnij Lars v lokalitě oblíbeného Kazbeku nad městem Stepancminda, které stojí na silničním tahu z Tbilisi (Gruzie) do Vladikavkazu (Rusko). Dále byl pro přímé spojení tzv.

transkavkazskou magistrálou Ruska a Zakavkazska pod horou Sochs západně od Rokského průsmyku v oblasti Jižní Osetie vybudován silniční tunel (Rokský tunel) o délce 3 730 m, který se stal pro Jižní Osetii klíčový. V letech 1992–2008 byl tunel mimo kontrolu gruzínských státních správy a stal se oblíbenou pašeráckou cestou. v Jižní Osetii v roce 2008 vstoupily právě Rokským tunelem do Jižní Osetie posily pozemních sil ruské armády. Od této doby je transkavkazská magistrála neprůjezdná. Po válce byl tunel v dezolátním stavu, Rusko však plánovalo opravu a údajně zbudovalo servisní tunel pro odklonění dopravy z Rokského tunelu, kde se mělo rekonstruovat. O této akci nebyla informována ani veřejnost ani jihoosetská vláda a zjišťovalo se, zda je to vůbec pravda.

Přírodní a historická nabídka Gruzie stále ovšem převažuje nad politickými problémy a díky tomu je nebo aspoň v loňském roce byl turistický ruch v rozvoji. O dalších gruzínských specialitách budeme pokračovat v dalším čísle.

Obr. 3 Nápis na budově říká: „Jste vítáni, pokud podporujete územní celistvost Gruzie.“

Obr. 4 Kontrolní stanoviště gruzínské armády na Velkém Kavkazu.

Zdeněk a Bára Stachoňovi

Jaromír Češek a Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín

10. ledna se uskutečnil v Kongresovém centru ve Zlíně již 15. Charitativní novoroční koncert Zlínského kraje a statutárního města Zlín. Krajské základní umělecké školy mají právo nominovat své úspěšné žáky, aby si jako sólisté zahráli se zlínskou filharmonií. Naše škola neváhala a přihlásila trumpetistu Jaromíra Češka. S koncertem Alexandra Arutjunjana exceloval už na soutěži mezi konzervatoristy, a to je mu teprve 12 let. Filharmonie si Jaromíra vybrala.

Dvě zkoušky s filharmonií byly naplánovány těsně před koncertem. Když zahrál na zkoušce poprvé s orchestrem, filharmonici křičeli bravo. Zbývalo jen ujasnit si správná tempa. Jaromír řekl dirigentovi, že by chtěl jednu část rychleji a šéfdirigent Brauner požádal orchestr: „Sólista si přeje rychlejší tempo.“ Pan učitel a tatínek zároveň ani nemusel zasahovat, jen přijímal gratulace od filharmoniků, jak šikovného má syna. Jaromír byl nejvíc nadšen ze šatny, kterou jako sólista dostal. Na dveřích své jméno, klavír a hlavně sprcha.

Generálka v den koncertu se také podařila. Jaromír byl nešťastný: „Špatná generálka – dobrá premiéra, jak to bude večer, když teď se to povedlo?“ Dopadlo to výborně! Plný sál si užíval nadšeného malého kluka s trubkou, který bravurně zvládl koncert se kterým jiní absolvují konzervatoř. Prostě nádhera! Publikum ocenilo Jaromíra mohutným potleskem, křičelo bravo a pan dirigent musel pro sólistu doslova zaběhnout do zákulisí.

Po koncertě přišel Jaromírovi pogratulovat hejtman Jiří Čunek a řekl mu, že s otcem arcibiskupem Janem Graubnerem nevěřili, že tak malý klučina může tak skvěle hrát. Na dotaz, jestli rád cvičí, nemohl čekat jinou odpověď než ano (3 hodiny, rekord má 5). Rodiče i babičky byli na Jaromíra náležitě pyšní. Škoda že se po koncertě nemohli zdržet déle a přijímat gratulace. Společně s dechovým orchestrem naší školy odjízďeli do Salzkottenu na další novoroční koncert. Gratulujeme Jaromírovi a jeho rodičům a jsme moc rádi, že je všechny máme u nás ve škole.

Pavla Caletková

Rozhodli jste se darovat krev?

Kdo může darovat krev?

O způsobilosti dárce pro odběr krve rozhoduje lékař transfuzního oddělení.

Dárce se může stát každý zdravý člověk ve věku 18–65 let dlouhodobě pobývajícím na území ČR s váhou vyšší než 50 kg, který má uzavřené veřejné zdravotní pojištění. (Cizinci navíc musejí rozumět česky nebo si s sebou přivést tlumočníka - informujte se předem na místě, kam chcete jít darovat krev).

Z dárcovství krve jsou dále vyloučeni lidé s rizikovým chováním (časté střídání sexuálních partnerů, sex mezi muži, užívání drog). U těchto osob je vysoké riziko přenosu žloutenky typu B a C, viru HIV nebo syfilis. Vyšetřovací metody navíc nejsou 100% spolehlivé a mohou vycházet negativní výsledky i přesto, že je člověk již nakažený a infekční (tzv. diagnostické okno)!

Dárce se nemůže stát člověk, který prodělal infekční žloutenku (zejména C, u typu B je v případě negativního speciálního vyšetření možné opětovné zařazení mezi dárce), syfilis, tuberkulózu, břišní tyfus a některé tropické choroby. U ostatních proběhlých onemocnění, jako jsou infekční žloutenka typu A, infekční mononukleóza, borelióza apod., jsou dárce vyřazeni pouze dočasně (na 1–2 roky po uzdravení). Po absolvovaném tetování nebo piercingu (v nezdavotnickém zařízení) dárce nemůže darovat krev 6 měsíců po zákroku.

Jak se na odběr připravit?

Před odběrem (min. 12 hod.) by dárce neměl jíst tučná jídla a pít ve větším množství alkohol. Také již den před odběrem je vhodné vypít asi 3 l tekutin. V den odběru se doporučuje posnídat suché pečivo s marmeládou nebo s medem (žádné máslo ani margarín, žádné mléčné výrobky ani jiné potraviny obsahující tuky). Je důležité vypít min. 0,5 litru

tekutin (především sladký čaj, ovocné šťávy, káva bez mléka, voda).

Předtím než vyrazíte na transfuzní oddělení, nezapomeňte si s sebou vzít průkaz totožnosti, kartičku pojišťovny a legitimaci dárce (pokud ji máte).

Co vás čeká po příchodu na transfuzní oddělení?

1. registrace v evidenci dárců;
2. vyplnění osobního dotazníku při každém odběru;

Nepravdivé vyplnění dotazníku může vést k ohrožení života příjemce transfuze.

Proč? Vyšetření infekce může vycházet negativní (tzv. diagnostické okno), i když může být dárce nakažený a infekční. Vyplňte proto dotazník zodpovědně - mimo jiné otázky na rizikové chování – sexuální chování či užití jakýchkoliv drog.

3. odběr malého vzorku krve pro stanovení krevního obrazu a krevní skupiny;
4. vyšetření lékařem (změření krevního tlaku). Lékař je tím, kdo rozhoduje o tom, zda dárce může absolvovat odběr;
5. vlastní odběr – 450 ml krve (10 min.), odběr plazmy a destiček (obvykle 45–60 min.);
6. odpočinek po odběru a občerstvení.

A po odběru?

Dárce by měl z transfuzního oddělení odcházet, až když se cítí zcela v pořádku. U některých dárců může docházet k dočasnému snížení tlaku až k mdlobám. V takovém případě ihned upozorněte personál transfuzního oddělení. Prevencí těchto stavů je dostatečná hydratace den před odběrem i ráno v den odběru. Po dobu 24 hod. po odběru je vhodné omezit fyzicky náročné (např. sportovní) aktivity.

<https://cckpraha1.cz>

Životadárná tekutina

Dárci krve a jejích složek jsou v současné době zásadní a nenahraditelnou pomocí pro všechna lékařská oddělení, kde dochází k využití krve. Stále platí, že lidé ochotní darovat svou krev bez nároku na finanční odměnu jsou z hlediska příjemce nejbezpečnější. Nejvýznamnější odměnou pro dáorce krve je jejich osobní zadostiučinění.

Jedním takovým dárcem krve je i pan Ivan Ryška, který na Rusavě pobývá. Jeho jubilejní devadesátý odběr krve se uskutečnil 22. 11. 2019 na oddělení Transfusní služby a hematologie Kroměřížské nemocnice, a. s. Za jeho mimořádný a příkladný postoj mu starosta obce osobně poděkoval na veřejném jednání zastupitelstva obce 27. 1. 2020.

-LM-

A na úplný závěr perličky z naší mateřské školy

Štěpánek H. před spaním: „My jsme smutní!“

P. uč.: „A proč?“

Štěpánek H.: „My neumíme spát.“

Jareček: „Já nemám rýmu, jenom moc soplů.“

P. uč.: „Děti, kde máme lebku? A k čemu máme lebku?“

Staník M.: „Aby nám držela koža na hlavě.“

[Obsah]

NAŠE MATEŘINKA ...

Slovo má starosta...

Program rozvoje obce	str. 2
Schválený rozpočet na rok 2020	str. 2
Ptáme se za vás	str. 5
DVB-T2: strašák, nebo pokrok?	str. 9
Jedeme v tom společně	str. 11

Dění v obci

Společenská kronika	str. 12
Pohled do knihovny	str. 13
43. valašský bál	str. 13
O mistra rusavské kuchyně	str. 14

Naše škola

Vodění medvěda	str. 15
Prasátka i děti už vědí, jak se správně staví dům	str. 15
Malí účastníci silničního provozu	str. 16
Moravské – rusavské děti v rozhlase	str. 16
Ježek, anděl, kočička a sluníčko...	
a hlavně šikovné děti	str. 17
Události ze školky	str. 17

Sport

Vánoční turnaj	str. 18
SK Rusava – fotbal	str. 19
Sejdeme se na umělce	str. 21

Historie

Cesta k záhadnému kameni	str. 22
Vystoupili ze stínu (3. část)	str. 23

Zajímavosti

Gruzie (1. část)	str. 27
Jaromír Češek a Filharmonie Bohuslava Martinů	str. 29

Rozhodli jste se darovat krev	str. 30
Životadárná tekutina	str. 31

Samečkové dosahují velikosti asi 8 cm, samičky až 11 cm. Ocas je ze stran zploštělý. V době suchozemského života mají suchou sametovou šedou až černou kůži, na břichu žlutooranžovou až ohnivě červenou. V období rozmnožování (viz tajenku). Samečci jsou pak pestře zbarvení, samičky jsou méně nápadné. Jinak žijí většinou schovaní v úkrytech pod kameny či mezi kořeny. V noci se vydávají na lov různého hmyzu. Na podzim (přibližně v říjnu) vyhledávají bezmrazé úkryty, kde ve strnulém stavu přečkají zimu, a žijí i na Rusavě.

Vyluštěte-li křížovku, vystříhnete a vyplňte kupon na zadní straně a odevzdejte jej v kanceláři nebo do schránky na mřížích ve vestibulu obecního úřadu na Rusavě do 30. 4. 2020. Ze správných odpovědí vylosujeme na nejbližším zasedání obecní rady tři výherce, kteří získají jednodenní vstupenku na koupaliště Rusava pro sezónu 2020.

	ZAŠTĚK- NUTÍ	ITALSKÝ VÍTR	PŘIPUSTIT	VLASTNIT	VELKÝ HAD						
ŇUMA											
ARZIN											
ZNAČKA LIMONÁDY											
POMŮCKA: ORA	ROZTAVENÁ HMOTA	ŠVEDSKÝ FOTB. KLUB FRANCOUZ. SÍDLA				PÁR	SPZ RAKOVNÍKA	POMŮCKA: ORE	MALÉ ŘINY	EDIK	KTERÝM SMĚREM
TEN (RUS.)				PATRO VE STODOLE				EVROPAN			
JEDNOTKA PLOCHY			POSTIŽENÝ ČLOVĚK	STAT USA				LOKET (ZAST.)			
			SONDY								
3. DÍL TAJENKY							NA ONO MÍSTO				
							CITOSLOVCE				
POMŮCKA: SERA	OTEC A MATKA	MPZ RWANDY MENŠÍ PEVNINA				SPZ H. KRÁLOVÉ PEKAŘSKÝ VÝROBEK				KEŘIKO- VITÁ	SUROVINA K VÝROBĚ BARVIV
VOJENSKÁ JEDNOTKA					HOSPODA (HOVOR.)						
					PATŘÍCI ŽENĚ						
SYMETRÁLY				1. DÍL TAJENKY					NÁZEV NOSOVKY		
				SPOJKA					ROSTLINNÁ STRAVA		
DECITUNA			VEČER (IT.)					PŘEDLOŽKA			
			MĚKKÝŠ					MRKNUTÍ			
PATŘÍCI IRMĚ							ELEKTR. POŠTA				
							ZNAČKA MOUKY				
2. DÍL TAJENKY											
MUŽSKÉ JMÉNO						OCEÁN (ZŘ.)					

**Zpravodaj obce Rusava
periodický tisk územního samosprávného celku**

Vydává: Obec Rusava, Rusava 248, IČ: 00287709

registrační číslo: MK ČR E 12061

Za vydání odpovídá: Ludmila Mikšánková

Tel.: 573 392 066

e-mail: rusavak@rusava.cz

www.rusava.cz

Periodicita: vychází 4x ročně

Příspěvky prošly jazykovou korekturou.

Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje

je 15. června 2020.

Náklad: 400 ks

Tajenka:

Jméno a příjmení soutěžícího:

Adresa pro doručení výhry:

Tisk & grafika: TYPOservis Holešov